

FAKTAARK OM SOMMERFUGLE

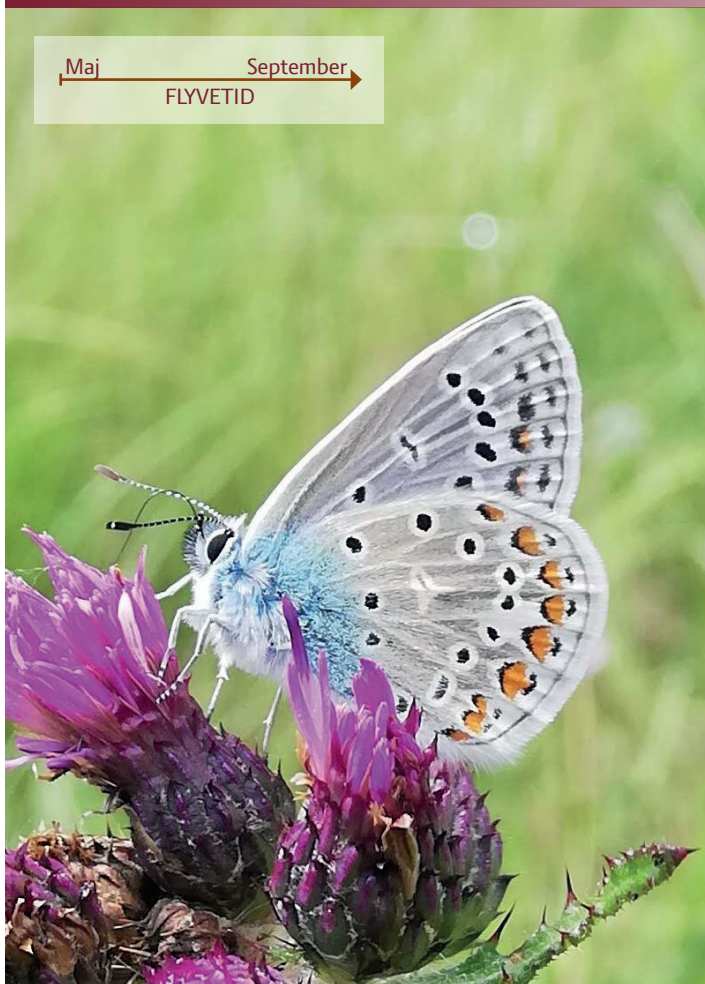
10 UDVALGTE DAGSOMMERFUGLE SOM KAN FINDES PÅ FORSKELLIGE NATUROMRÅDER

Dagsommerfugle kan i nogle tilfælde fungere som indikator for naturtypen og for tilstanden af et naturområde. De enkelte arter af dagsommerfugle er kun til stede, hvis en række forskellige og uafhængige faktorer spiller sammen og danner fundamentet for dagsommerfuglens levested.

Der er stor forskel på de enkelte arter af dagsommerfugle og i deres larvestadie er de ofte tilknyttet en eller flere konkrete værtsplanter. Værtsplanterne er derfor essentielle for at et område kan fungere som et leveområde for dagsommerfuglene.

Tilstedeværelse af værtsplanten er dog ikke alene altid nok til at afgøre om området er egnet som levested. Dagsommerfugle sætter også forskellige krav til de øvrige arter i området og til det lokale (mikro)klima i form af fugtighed, soleksponering og varmekilder (f.eks. soleksponeret ved, bar jord eller sten). Disse krav er ofte meget specifikke da sommerfuglene har forskellige behov i hver af deres fire livsstadier (æg, larve, puppe og voksen) og de kan i nogle tilfælde efterkommes igennem en korrekt forvaltning af naturarealerne.

ALMINDELIG BLÅFUGL

LEVESTEDER

Almindelige blåfugl lever vidt udbredt i populationer rundt om i hele landet, på lysåbne, varme og tørre lokaliteter som f.eks. heder, tørre enge, overdrev og skovlysninger. Mange arter af blåfugle er afhængige af interaktion med myrer, som oftest bringer sommerfuglelarven med ned i myretuen, hvor myrerne fodrer og beskytter larven, men til gengæld ernærer sig af larvens sukkerholdige ekstremiteter.

VÆRTSPLANTER

Almindelig blåfugl lægger sine æg på plantearter indenfor ærteblomstfamilien, hvor arter som f.eks. almindelig kællingetand er værtsplante for sommerfuglelarven.

FORVALTNING

For at forbedre forholdene for dagsommerfuglen kan man sikre at lokationen holdes lysåben og ikke gror til i krat og høj vegetation. Dette kan med fordel gøres ved ekstensiv græsning med kreaturer eller heste.

15. Juni Fonden

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

BRUNLIG PERLEMORSOMMERFUGL

ENG-VIOL

LEVESTEDER

Brunlig perlemorsommerfugl lever på lysåbne og fugtige arealer (f.eks. moser og våde enge og skove), hvor der findes store bestande af violer. Arten er meget lokalt begrænset og er derfor særligt sårbar overfor større unaturlige forstyrrelser i sit leveområde.

VÆRTSPLANTER

Dagsommerfuglen lægger sine æg på eller nær violer (f.eks. eng-viol), som larven anvender som foderplante.

FORVALTNING

Viol er brug for at den øvrige vegetation holdes lav, hvilket også sikrer et varmere mikroklima for larverne. Vegetationen kan holdes lav og fugtig ved at opretholde en naturlig hydrologi og græsse arealerne ekstensivt. I krat og skov kan man med fordel skabe og/eller opretholde lysninger og mindske tilgroning ved at udsætte ekstensivt græssende dyr.

GRØN BUSKSOMMERFUGL

LEVESTEDER

Grøn busksommerfugl lever i små populationer på hedemoser, heder og højmoser. Grøn busksommerfugl holder sig tæt på sin lokalitet og bevæger sig ikke langt væk. Den lever i lav vegetation og når larven pupper sig på jorden, udskiller den et sekret, som tiltrækker myrer. Myrerne tager puppen med til myretuen, hvor den opvartes henover vinteren.

VÆRTSPLANTER

Larven lever på soleksponerede steder med læ, og anvender blåbær, mosebølle, revling og gyvel som værtsplante.

FORVALTNING

For at forbedre levestederne for arten kan man tage flere tiltag i brug. Det er en god idé at undgå dræning og tilgroning af moserne, og man kan fjerne opvækst af træer manuelt, så der ikke sker skade på f.eks. tørvemoser. På heder og tørre bakker kan man udføre mosaikslåning på ¼ del af arealet med fjernelse af plantematerialet. Den bedste og mest omkostningseffektive metode til at holde arealerne lysåbne er ekstensiv græsning med kreaturer eller heste.

BLÅBÆR

MOSEBØLLE

LEVESTEDER

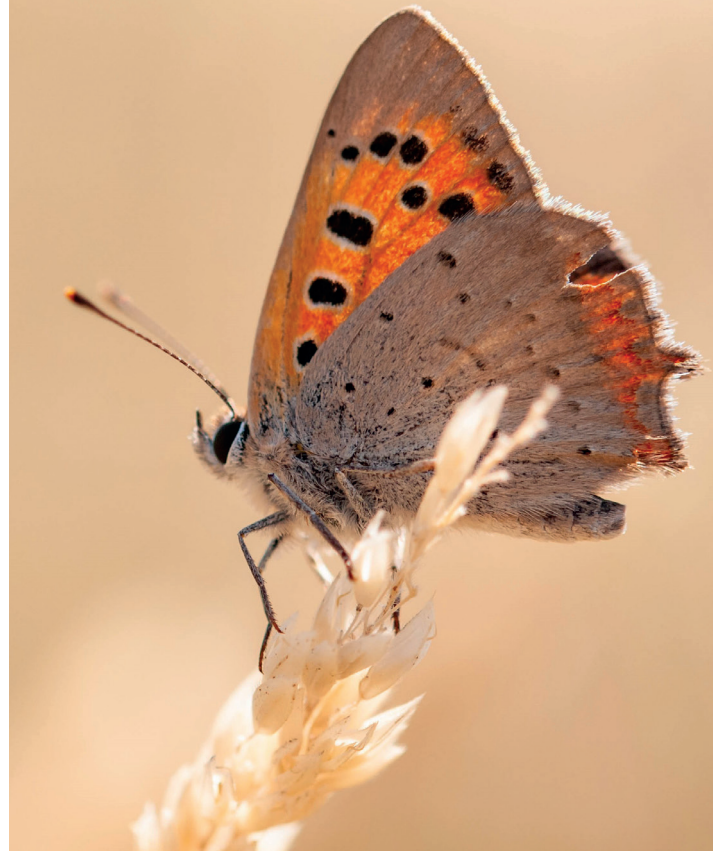
Lille ildfugl lever på varme sydvendte skrån timer på f.eks. overdrev, heder og tørre enge, hvor der er en mosaik af forskellig vegetation og pletter med bar jord. Den trives godt i kulturlandskabet, men kræver tilstedeværelsen af en eller flere arter af syrer for at trives optimalt. Sommerfuglen finder nektar på stort set alle blomsterarter.

VÆRTSPLANTER

Larverne af lille ildfugl lever på forskellige arter af syre, ofte almindelig syre eller rød knæ. Årets sidste generation overvintrer i larvestadiet.

FORVALTNING

For at forbedre forholdene for værtsplanten, og dermed lille ildfugl, så kan ekstensiv afgræsning eller mosaikslåning skabe de forstyrrelser og barjordspletter som arten har brug for.

GULDHALE

LEVESTEDER

Guldhale findes på overdrev med lysåbne kratskove og skovbryn med bevoksninger af slåen eller mirabel. Sommerfuglen findes også i lysåbne landskaber med mange levende hegn og soleksponerede bestande af værtsplanter.

VÆRTSPLANTER

Sommerfuglen ligger sine æg på grene af slåen, mirabel og undertiden blomme eller fuglekirsebær.

FORVALTNING

Arten flyver ikke langt i det åbne land, så for at forbedre udbredelsen kan der med fordel etableres korridorer langs markhegn som skaber forbindelse mellem potentielle levesteder. Man rydder ofte kraftigt i slåen og mirabel i forbindelse med etablering af naturpleje, men for at tilgodese sommerfuglen kan man evt. efterlade områder urørt og inkludere det i indhegningen, da græsning under og rundt om træerne kan fremme spiringen af nye buske.

OKKERGUL PLETVINGE

LEVESTEDER

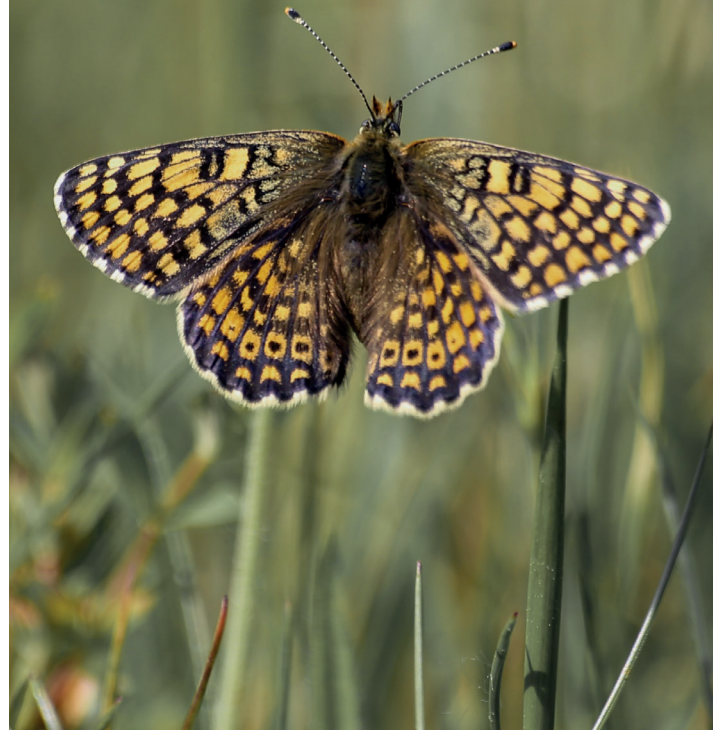
Okkergul pletvinge findes især i Jylland og langs Sjællands nordkyst. Sommerfuglen er knyttet til tørre naturtyper som overdrev, heder og klitter, der indeholder en rig flora, heriblandt foderplanten vejbred.

VERTSPLANTER

Larven lever overvintrende i små søskendekuld på forskellige arter af vejbred.

FORVALTNING

Okkergul pletvinge lever på lysåbne lokaliteter med varierende vegetationshøjde. Man kan fremme sommerfuglens levesteder ved at holde vegetationen lav. Her anbefales det at undgå maskinel slåning og i stedet anvende ekstensiv græsning.

KEJSERKÅBE

LEVESTEDER

Kejserkåbe lever i lysåbne løvskove og kan også findes på blomsterrige lyse skovveje og brede rabatter. Arten er sårbar overfor kolde somre og trives i et varmt mikroklima. Ægget lægges i furer på træstammer eller mellem græs og blade i skovbunden. Larven klækkes om efteråret og overvintrer uden at tage føde til sig. Den efterfølgende forpupning foregår på træstammer og i krat.

VERTSPLANTER

Efter overvintring opsøger larven viol arter som er de foretrukne værtsplanter.

FORVALTNING

For at forbedre levevilkårene for arten kan der etableres græsning i mosaik- og skovområder. Kejserkåbe trives ved skovgræsning, hvor træernes nederste løv bliver ædt, og der kommer mere lys og varme ned til violer og larver. Alternativt kan man også lave mindre skovrydninger og foretage mosaikslåninger således der skabes en varierende vegetationshøjde.

SPÆTTET BREDPANDE

TORMENTIL

LEVESTEDER

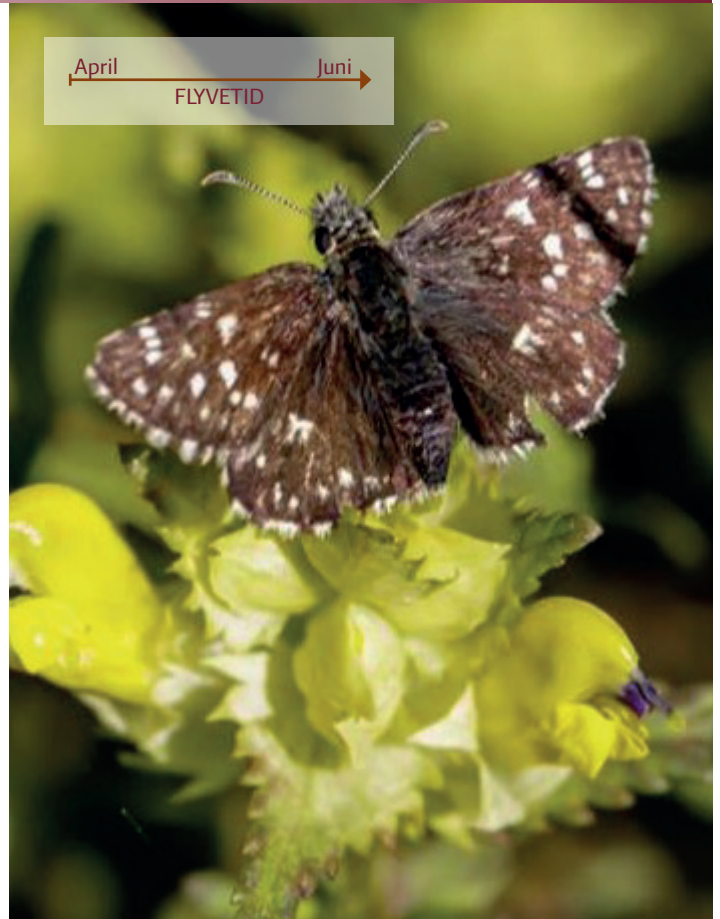
Spættet bredpande lever på blomsterrige, næringsfattige og tørre områder med varierende vegetationshøjde, som giver både læ og lysåbne områder med mange soleksponerede værtsplanter og pletter af bar jord (f.eks. heder, overdrev, strandenge).

VÆRTSPLANTER

Larven lever på forskellige arter af potentil (f.eks. tormentil).

FORVALTNING

Forbedring af vilkårene for arten kan fremmes ved at skabe en mosaik af forskellige vegetationshøjder, enten via græsning eller pletvis slåning med opsamling af plantemateriale. I områder med lyng og græs kan afbrænding i partier give vækstfordele for værtsplanten og tilfredsstille artens behov for varme. I skoven er tilgroning og nyplantning en trussel for arten da egnede levesteder forsvinder i takt med at vegetationen bliver mere tæt. Det er derfor en nødvendighed, at der løbende skabes nye lysninger der kan fungere som egnede levesteder.

April

FLYVETID

Juni

MOSEPERLEMORSOMMERFUGL

Juni

FLYVETID

Juli

TRANEBÆR

LEVESTEDER

Moseperlemorsommerfuglen lever kun lokalt i lysåbne sure fattigkær, hedemoser og højmoser omgivet af bevoksning der kan give læ og nærtliggende blomsterrige arealer med vegetation af nektarrige planter.

VÆRTSPLANTER

Æggene lægges enkeltvis på tranebærplanter, allerhelst planter på lidt mere tør grund, f.eks. tuer af Hedelyng eller Tue-Kæruld. Larverne overvintrer i vegetationen, og vokser sig store i det efterfølgende forår.

FORVALTNING

Eksisterende fattigkær og højmoser bør bevares så naturlige som muligt. Levevilkårene kan forbedres ved at undgå at tilgroning, som følge af kvælstoftilførsel og dræning. Især Birk og Pil som er pionerarter kan vokse hurtigt op og skygge for værtsplanten. Opvækst af træer bør derfor undgås, så arealet forbliver lysåben.

LEVESTEDER

Dukatsommerfuglen lever på hedeområder, bakkeskråninger, enge og tørre skovlysninger. Den foretrækker mosaikagtig bevoksning med lægivende træer og buske i området.

VÆRTSPLANTER

Arten lægger sine æg på knæhøjt græs, men selve larven lever af rødknæ og almindelig syre.

FORVALTNING

Forbedring af sommerfuglens leveområde kan omfatte ekstensiv græsning med et lavt græsningstryk. Alternativt kan man foretage mosaik slåning eller fremme skovlysninger, så der skabes pletter med høj og lav vegetation.

